

Bratislavská Šachová Akadémia 2023

Predslov

Začiatky sú vždy tie najťažšie. Aj v tejto chvíli premýšľam nad šachovou zaujímavosťou, ktorá by sa hodila do úvodu a bola tou pomyselnou bodkou za rokom 2023.

Spomínam si na šachové podujatia na námestí, na letný šachový festival, kde som sa prihováral účastníkom v 11tich rôznych jazykoch. Najviac sa tešili Kórejci a Malajžania, keď počuli privítanie v ich rodnej reči.

Sú to drobnosti, ktoré verím prepájajú ľudí na tomto svete a možno ho aj spravia krajším. Šach nám popri tom vhodne asistuje.

Šachový jazyk je vlastne rovnaký v každom kúte sveta. A tak, ak poznáme aspoň základné pravidlá, vieme teoreticky komunikovať s kýmkoľvek na tejto planéte. Nie je to úžasné?

Teším sa, že cesta, po ktorej kráča Bratislavská šachová akadémia, teda ľudia ktorí za ňou stoja, sú nielen nositeľmi pozitívnej nálady a radosti, ale sú aj nositeľmi spoločného jazyka, ktorý sa snažia naučiť ďalších.

Michal Vrba, v Bratislave 31.1.2024
predseda Bratislavskej šachovej akadémie

OBSAH

Šachové turnaje.....	5
Šachové tréninky	43
Šachové tábory	66

Šachové turnaje

Majstrovstvá ZŠ Cádrova 2023

Círrrrrrn. Zvoní telefón. Chceli by sme spraviť deťom školské majstrovstvá v šachu. Jasné. Ideme na to.

Na základnej škole Cádrova, lokalita Kramáre v Bratislave, sa šachový krúžok funguje už pár rokov. Dokonca aj počas pandemických rokov žiaci školy trénovali online formou a mohli sme tak zostať v kontakte. Kontinuita je dôležitá.

Šachový krúžok navštevuje 10-12 detí. Preto náš odhad bol turnaj, pre cca 20 detí zo školy, čo by bol taký príjemný školský šachový turnaj. O to viac ma zaskočila prvotná informácia, že detí sa prihlásilo cez 40. Napriek tomu, že sa uskutočnil v poobednom čase, kedy aj občas špekulanti, ktorí možno radi vymenili vyučovanie za šachy, zrazu túto výhodu stratili.

No ale že naozaj prišli. Deti od prváka až po deviatákov. Aj keď sme boli v dvoch triedach a tretia slúžila ako odpočinková miestnosť, zvládli sme to na

jednotku. Veľmi pomohol učiteľ Rudolf Prieložný, šachový tréner Jonatán Pavelka, ako i rodičia, ktorí očkom strážili deti v oddychovej zóne.

Veľká vďaka, že sme takúto, na školské a šachové pomery, veľkú akciu mohli usporiadať, patrí pani riaditeľke Márii Dolnákovej a pani zástupkyňi Janke Brezovičovej.

Majstrom školy v šachu sa stal ôsmak Juraj Babušek, ktorý síce s hendikepom (barle) odohral celý turnaj, no v šachu sú dôležité práve tie svaly v hlave. Pre niektorých to bola vôbec prvá skúsenosť s poloprofesionálnym šachom, digitálnymi šachovými hodinami či špeciálnym žrebovacím programom.

Mali sme však veľkú radosť, že súboje prebiehali iba na šachovniciach a častokrát po partii deti jeden druhého neváhal pochváliť, ako dobre hral. A presne to patrí k šachu. Lebo je to hra kráľov (samozrejme, aj dám :-))

Autor: Michal Vrba, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Nezískal trofej, tak si vyrobil vlastnú

Majstrovstvá škôkarov BA kraja 3.3. 2023

Moje tréningy na bratislavských škôlkach začínam vždy vetou, ktorú musia deti doplniť: „Vitajte pri najlepšej hre na svete, ktorá sa volá?...“ „Šach!“ ozve sa radostne a tak hlasno, že mi idú prasknúť bubienky. No vzápätí sa všetko upokojí a trénujeme. Zo všetkých kurzov som povyberal to najlepšie, čo sa „urodilo“.

Šiel som do tejto akcie prvý krát, pretože pred rokom som ešte čelil obmedzeniam kvôli korone. Škôlkari boli zlatučkí. Prišli s malou dušičkou, ale veľkým odhodlaním získať pohár. Pre istotu som nechal urobiť radšej prvým trom, no okrem toho som štedro rozdával megakamene, sladkosti a neustále ich povzbudzoval a chválil, nechcel som, aby odišli smutní. Okrem jedného ich vydržalo 21 do konca, hralo sa 5 partií až 2 hodiny. Fantázia!

V hracej miestnosti bolo ticho, len sem tam nejaké dohadovačky. Jeden chlapec občas potiahol aj dvakrát za sebou, však čo už, keď jeho kamoš dlho premýšľal. Výnimočne sa bielopoľný strelec premenil na čiernopoľného, ale však zázraky sa dejú. Ak si pozriete výsledky, možno vás udiví počet remíz. Po prvé to majú na svedomí paty, keďže to pre všetkých bol prvý či druhý turnaj v živote. Okrem toho som musel po 20-tich minútach odhadnúť výsledok partie, keďže sme hrali bez hodín. Ak nebola materiálna prevaha výrazná, dal som na remízu.

Ale bojovalo sa srdnato, kráľ a však nik nevyhodil, čo sa na škôlkach stáva celkom bežne. „Viki bola na takomto turnaji prvýkrát a veľmi sa tešila motivačným kamienkom, občerstveniu a najmä medaile, i keď skončila medzi poslednými,“ napísala mi jej mamička. Samko Matejka (brat už známeho Simona) nevedel v ten večer ešte dlho zaspať. „Skončil som štrnásty, ale nebol som posledný. Bol to fantastický turnaj. Kedy bude ďalší? Prihlásiš ma?“ vyzvedal u mamy. Milým prekvapením bol 5 ročný Arturko. Malý génus, ktorý zatiaľ nechcel hrať turnaje.

Objavil som ho ešte pred rokom v škôlke na Hubeného. Rodičia boli na neho právom hrdí, skončil v strede štartového poľa. „Dobre si zahral, bavilo ho to. Bol nadšený, len po turnaji sklamaný, že nezískal trofej. Chytil z toho krízu, ale keď sa vyspal, všetko bolo v poriadku, trofej si vyrobil pre seba sám.

Pochvaľovali si aj rodičia. Najradšej by niekedy potiahli za svoje ratolesti, ockovia šachisti vyslovene „trpeli“, ale užili si tento zvláštny adrenalín až do konca. „Ďakujeme, že sa deťom takto venujete, sú to zážitky a najlepšia prax do sveta šachu. Riško je pevne odhodlaný na najbližšom turnaji už nerobiť chyby. Zabudnúť zobrať súperovu dámu? To sa už nesmie stať.“ Páčilo sa aj Viktorovi. Jeho rodičia si myslia, že takéto pravidelné turnaje sú skvelý doplnok k online hre a tréningom.

Víťazom turnaja sa stal pre mňa trochu prekvapivo Peťko Glod a to celkom suverénne s plným bodovým ziskom. V závere partií predviedol aj pekné kombinácie. Jeho mama, bývalá šachistka, mi napísala, že sa mu veľmi

páčilo a v poslednej dobe sa tomu venoval aj okrem tréningov: „Veľmi sa tešil z výhry v turnaji, hneď na druhý deň už riešil ďalšie diagramy.

Aj sa tu skamarátil s Nathanom, ktorý skončil tretí.“ Druhý skončil Juraj Kurňavka (pricestovali až z Ružomberku) avšak rovnaký počet ako on (3,5 z 5) mali aj Riško Motyka, Daniel Sládek a Janko Stec. Verím, že o mnohých deťoch, čo si na turnaj trúfli, ešte bude šachová verejnosť počuť.

Autor: Martin Hunčár, Bratislavská šachová akadémia

Rekordná účasť v AVIONe

Na prvého apríla sme si aj zažartovali. Ale hlavne sa hrali šachy.

Do už štrnásteho ročníka Grand Prix mládeže Slovenska sa zapojila aj Bratislavská šachová akadémia s podujatím v atraktívnych priestoroch nákupného centra AVION v Bratislave. Pýtate sa, kde sa v nákupnom centre dajú hrať šachy? Práve v AVIONe nájdete celoročne veľké šachy aj na prízení. No šachový turnaj AVION Chess Challenge 2023 sa odohrával na prvom poschodí v Komunitnom centre.

Záujem detí o šachy rastie, čoho dôkazom bola aj úplne plná hracia sála. Počítali sme s účasťou do 60 hráčov, napokon sa turnaja zúčastnilo celkovo až 67 detí. Doslova, všetky šachovnice, stoličky a stoly boli obsadené.

Okrem prvých troch cien sa vyhodnocovali, ako to pri GPX býva zvykom aj kategórie dievčat a chlapcov do 8, 11 a 14 rokov. Všetky kategórie mali svoje zastúpenie a tak sa hralo doslova do posledného ťahu.

S famóznym výsledkom 8,5 bodov z celkových 9 možných obsadil prvé miesto Tomáš Livňanský, ktorý v poslednej partii mierne „zakopol“, no napokon sa mu vďaka „pevnosti“ podarilo partiu udržať. Na druhom mieste sa umiestnil Oliver Kováčik s 8/9 a na treťom Marek Olexík 7/9. Všetci traja chlapci zastupovali ŠK Doprastav Bratislava.

Teší nás však aj veľká účasť detí zo západného Slovenska, či už z Nitry, Modranky, Topoľčian, Dunajskej Lužnej, Piešťan alebo Trnavy. Deti si tak mohli zmerať svoj um z rôznych klubov či škôl Slovenska.

Svoju rozhodcovskú premiéru na turnaji zažil aj Michal Baník, ktorý dohliadal nad hladkým priebehom podujatia.

Ďakujeme za možnosť organizácie podujatia AVION Bratislava v zastúpení Martiny Sidóovej, ako aj za pekné ceny pre víťazov. Taktiež rozhodcovskej trojici v zložení Michal Baník, Matúš Červeň a Michal Vrba.

Tešíme sa opäť na stretnutí v AVIONE, možno aj pri šachoch.

Autor: Michal Vrba, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Pán tréner, ja mám aký titul?

Veľkonočný rapid 6.4. 2023 v Bratislave

Najskôr to vyzeralo ako menší lokálny turnaj, postupne sa však prihlasovali ďalší a ďalší a ako to býva na našom Slovensku zvykom, všetci sa náhle spamätali posledné tri dni pred akciou. Nemecký kultúrny dom v Rači bol zrazu zaplnený do posledného miesta. 109 šachistov tu ešte nikdy nehralo a tá kvalita!

5 hráčov s FIDE titulmi a potom celá plejáda juniorov a talentovanej mládeže doplnenej o pár dospelákov a dôchodcov, milé, že pán Goga sem prišiel osláviť svoje narodeniny. 9 kolový rapid s tempom 10 min/partiu +3 s/ťah napokon vyhral IM Štefan Mazúr so ziskom 8 bodov, predstihol druhého Samira Sahidiho len o pomocné hodnotenie. Ten totiž zakopol v druhom kole proti výborne hrajúcemu Danielovi Shirinyanovi (skončil tretí) a hoci už potom Samir všetko vyhral, aj vzájomný zápas so Štefanom, na pohár to už nestačilo.

Na štvrtom a piatom mieste skončili so ziskom 6,5 bodu Erno Molnár a Peter Balogh. Po dlhšej prestávke si vyskúšala zápolenie za šachovnicou aj WFM Veronika Gažíková, podľa predpokladov získala cenu pre najlepšie umiestnenú ženu v A turnaji so ziskom 6 bodov. Cenu pre najlepšieho hráča do 10 rokov získal Martin Srnák, ktorý má tento rok len 8, tento rýchlejší rapidový formát mu zjavne vyhovuje viac než štandard.

V B turnaji sa tiež rozhodovalo do posledného kola. Víťazom sa stal Patrik Piško, ktorý prehral len s piatym Anthonym Kravchukom (USA). O bod menej mal druhý Vladimír Kostelka (Slovan Bratislava) a bronz získal Roman Ondreička (Komplet Modranka), ktorý predstihol len o pomocné hodnotenie Luisa Kandalafta.

Pohár pre najlepšieho do 10 rokov si odniesol Nikolaev Kuzma, ale aj ostatní chlapci do 10 rokov začínajú ukazovať svoju silu: okrem Jakuba Králiku veľmi príjemne prekvapil Eliáš Groch, pre ktorého to bol doteraz najlepší turnaj, Samuel Belovič a Matiaš Slamka (všetci Doprastav) absolvovali krst' ohňom pred Majstrovstvami Slovenska (obaja 4,5) a cenu pre najlepšie dievča získala Veronika Pintrová (5,5 bodu), pre ktorú to bol premiérový turnaj! Chcel by som však vyzdvihnúť aj Simonku Kováčikovú a len 7 ročnú Bibianu Hrdličkovú – obe získali 5 bodov.

„Diamant“ pre najmladšieho účastníka turnaja získal Dmytro Slavskyi, malé tromlované minerálky si však odniesli všetci menší, ktorí ich zaslúžene dostávali za výhry, remízy i prehry.

Bonusom k turnaju bola po obedňajšej pizze ešte prednáška Štefana Mazúra pre pokročilých. Ja som v tom čase preberal s deťmi „slávnú“ partiu Šachuľka Matového s Kukinkom. Síce v provizórnych podmienkach, ale užili si to, deti sa ostošesť hlásili, keď poznali správnu odpoveď.

Na rozhodovanie dohliadala Oleksandra Strelbitská s pomocou pána Rathouského a na B turnaj dohliadal Matúš Červeň. Online prenos nebol, ale partie na prvých doskách v A turnaji sa čoskoro objavajú na youtube kanáli Bratislavskej šachovej akadémie. Krásne fotky, ako vždy, spravil Mišo Vrba. Všetko vyšlo ako malo, len mi je ľúto, že som nestihol vždy odpovedať na milé otázky najmenších, lebo inak by sme tam boli do noci.

Autor: Martin Hunčár, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Majstrovstvá ZŠ Turnianska 2023

Vo štvrtok 27.4.2023 sa v dopoludňajších hodinách uskutočnili v Petržalke, na ZŠ Turnianska, majstrovstvá školy v šachu.

Napriek tomu, že na škole nieje žiaden šachový krúžok, škola šachy veľmi podporuje. Vo vestibule školy sú pre deti pripravené vždy 3-4 stolíky, kde si môžu zahrať počas prestávky alebo po vyučovaní partičku šachu. Škola sa tiež môže pochváliť vicemajstrom Slovenska Simonom Matejkom, ktorý patrí aktuálne aj medzi TOP 14 detí z celého Slovenska zapojeného do tréningového procesu Národnej šachovej akadémie.

V spolupráci s Jurajom Kittnerom sa v zborovni školy zišlo dovedna 34 detí. Čas na partiu mal každý 5 minút a spolu si každý zahral až 9 partií. Škola nachystala pre deti pekné ceny a odmeny, no vyhodnotili sme nielen prvých troch najlepších.

Samostatnú cenu si rozhodne zaslúžila Hanka Horváthová, ktorá bola jedinou zástupkyňou nežného pohlavia. Napriek iba jednej výhre, mala z nej radosť snáď väčšiu ako celkový víťaz.

Tým sa stal Peter Salbot z 9.A a celkovo súperom dovolil iba jednu remízu a získal celkovo 8,5 bodu z 9. To, že šach je o tom, čo má človek v hlave, dokazujú aj žiaci z prvého stupňa, ktorí v celkovom poradí predbehli aj starších spolužiakov z vyšších ročníkov.

Veľmi nás teší záujem detí o šachy a ich záujem s otázkou, či aj na tejto škole budeme niekedy organizovať šachové tréningy. Ich nadšenie pre šachy je však to najdôležitejšie a komu šachy prirastú k srdcu, cestu si k nim vždy nájde.

Ďakujeme základnej škole ZŠ Turnianska za výborné podmienky pre usporiadanie majstrovstiev školy a Jurajovi Kittnerovi za pomoc pri organizácii.

Autor: Michal Vrba, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Future champions liga pozná svojich víťazov!

V hlavnom „A“ turnaji, ktorý šiel na zápočet FIDE štandard sa v poslednom májovom dvojkole (celkovo sa ich hralo 8, takže ak niekto nechýbal, mohol odohrať od októbra do mája až 16 partii) situácia ešte riadne skomplikovala a nakoniec sa to skončilo prekvapením.

Gríška Shykhnenko skoro celú súťaž viedol a zdalo sa, že víťazstvo mu už nemôže nikto uchmatnúť. Napokon skončil s 11-timi bodmi až tretí, pretože v najnevhodnejšej chvíli prišla prehra s bielymi i čiernymi proti Alfrédovi Dvořákovi zo Slovana (skončil štvrtý). Druhý skončil výborne hrajúci Martin Hamaš z Tatranu, ktorý skvelo finišoval a dvoma výhrami nad Tadeášom

Hroncom získal striebro. Plný bodový zisk z dvoch posledných partií sa vyplatil Tomášovi Andrému z Doprastavu, ktorý si odniesol veľký pohár a výhrami nad Aitou Egorovou dokázal, že naozaj patrí medzi veľké slovenské talenty. Mimochodom, ligu hralo aj niekoľko dospelých, najlepšie na piatom mieste sa umiestnil Martin Nižnanský so ziskom 10 bodov.

V B turnaji, tzv. „farme“ (nešlo na FIDE rating) sa to zamotkalo na konci ešte viac. Ligu celý čas viedol v zatiaľ neregistrovaný hráč Miroslav Malinovský, ktorý sa však z pracovných dôvodov na posledné dvojkolo ospravedlnil. Keďže Ľuboš Halada vyhral obe partie dvojkola, tesne Mira predstihol, pokiaľ by sa jeho súperovi započítali nuly. V zmysle propozícií však mal Miro nárok na remízy, čím by bolo všetko inak, a tak sa po diskusii s organizátorom rozhodli obaja hráči rozdať si to vo férovom tajbrejku – a to dokonca v prírode za účasti divákov počas podujatia Run and chess. Jednu partiu vyhral Ľuboš Halada, druhú zremizovali a tak sa víťazom ligy stal on.

Kvôli spravodlivosti a dodržaní regulí uvedených v propozíciách však dostal pohár i Miro Malinovský. Oveľa viac ma však potešilo, že sa to všetko skončilo kamarátsky a s úsmevom na tvári oboch nádejných šachistov. Tretie miesto získal zlepšujúci sa Šimon Nižnanský, Roman Pikulík

v poslednom dvojkoľe raz prehrál so šiestym Do Vanom a ušla sa mu len „zemiaková“ medaila. Pochváliť treba aj Kuzmu Nikolaieva, ktorý sa výborným finišom prepracoval na konečné piate miesto.

Máme za sebou prvý ročník, prvých víťazov a je čas na krátku bilanciu. Nechcem povedať, že máme aj porazených, pretože na sto percent sa splnil náš zámer a dôležité zručnosti získali všetci. Hlavného „A“ turnaja sa zúčastnilo 50 hráčov, „B“ turnaja 36, čím sme takmer naplnili kapacitu krásnych priestorov Starej jedálne v Krasňanoch v Bratislave. Reálne prichádzalo raz do mesiaca v nedeľné poobedie asi tri štvrtiny prihlásených.

Všetci si odniesli cenné skúsenosti, keďže sa nehralo rapidovým tempom, ako býva zvykom na GPX turnajoch, ale pomalšie – 30 minút/partiu pre oboch hráčov plus 30 sekúnd/ťah, čo slúžilo ako výborná príprava na spomalenie hry a prípravu na oficiálne bratislavské ligy. Okrem iného si v „B“ turnaji ujasnili všetci pravidlá a zapisovaním partíí (v „A“ povinné, v „B“ do 20-teho ťahu silno odporúčané) už neboli niektorí prekvapení na majstrovstvách Slovenska do 8 rokov, pretože už s tým mali skúsenosti. Tiež sa tu deti spoznali a našli si kamarátov, čo je azda ešte dôležitejšie než výsledky.

Ako sa vraví, víťazná zostava sa nemení a preto ďalší ročník Future champions ligy bude znova od októbra na tom istom mieste. Pre veľký záujem však uprednostním len tých, čo si to predplatia na celý rok a za neúčast sa budú dávať remízy maximálne v dvoch dvojkoľách s tým, že sa to nebude dať uplatniť na poslednom dvojkoľe.

Martin Hunčár, Bratislavská šachová akadémia

Run and chess 2023 – svetový unikát opäť v Bratislave

20. mája sa zišlo na štarte 4. ročníka tohto výnimočného podujatia rekordných 40 účastníkov. V krásnom prostredí karpatského lesa pri horárni Krasňany v Bratislave sa veru ulievať nedalo. A ani by sa neoplatilo, pretože čím pomalšie sa beží, tým menej času ostáva na hodinách pri šachovej partii.

Nedokážete si to predstaviť? Po odohratí prvého kola sa napárovalo ďalšie, ale namiesto k šachovniciam sa všetci postavili na štartovú čiaru. A potom už len ozlomkrky cez les okruhom, ktorý meral niečo vyše pol kilometra. Ak prišiel prvý k šachovnici ten, čo mal biele figúrky, potiahol a stlačil súperovi hodiny. Ak prišiel skôr ten, čo mal čierne, stlačil súperovi hodiny a čakal (hralo sa tempom 5 min/partiu + 2 sek/ťah). Po odohratí kola sa znova rozlosovalo a opäť bolo treba najprv „fujazdiť“ (drobným odreninkám sme sa nevyhli, ďakujem mamine Olivera za ochotu ošetriť malé ranky).

Každým kolom sily ubúdali, ale všetci si to nesmierne užívali, hoci už mleli z posledného. Prišlo nám aj počasie, priam ideálna teplota a všetko prebehlo v duchu fair-play. Po skončení niektorí ostali grilovať a zo soboty si tak spravili krásny rodinný deň.

Vzhľadom na to, že aj najmenší chceli behať a vyhnúť sa „béčkovej“ aréne, všetci účastníci boli teda súčasťou hlavného turnaja a vyhodnotili sme oproti pôvodnému plánu aj kategóriu do 7 rokov. V nej dominoval Richard Motyka, ktorý má len 6 rokov a uhral 4 body, teda 50 %, úplná fantázia!

A dobre mu to aj behalo, neprichádzal k šachovnici medzi poslednými. Druhý skončil ešte len 5 ročný Artur Petrovič a tretí šesť ročný Adrien Grun.

V kategórii do 10 rokov sa rozhodlo v poslednom ôsmom kole, kedy vo výbornej forme hrajúci Oliver Kováčik (5,5 bodu) vyhral nad Martinom Srnákom a odsunul ho tak na druhé miesto. Tretie sa ušlo Kuzmovi Nikolaieovi (4,5 boda), ktorý o pomocné hodnotenie predstihol výborne hrajúcich Iva Steca a Daniela Murárika.

Medzi dospelými to bolo napínavé do poslednej chvíle. O víťazovi rozhodlo pomocné hodnotenie, napokon sa radoval Dominik Petrek (7 bodov), zvíťazil tesne pred druhým FM Alexeyom Kukelkom. Daniel Compel skončil tretí (6 bodov), keď okrem dvoch remíz raz prehral s Mariánom Šimom. Ozaj, ďakujem Grétke, že obetavo vyliezla na strom, aby sme mali ešte krajšie fotky! Spokojní boli aj rodičia, ktorí sa tentokrát tiež trochu zapotili. Asistovali pri pitnom režime, dohliadali, aby hrali za správnu šachovnicou a všemožne ich povzbudzovali. „Výborný nápad urobiť šachovú akciu vonku na čerstvom vzduchu spojenú s pohybom a opekačkou. Organizačne tiež na výbornú,“ ďakovala nám mamička Sebastiana.

Mali sme aj divákov z okoloidúcich turistov, všetci oceňovali, že sa niečo také deje a fandili nám v ďalších pokračovaniach. Štedro sa tiež rozdávali kamienky-minerály pre malé deti a všetkých zabával Šachuľko, ktorý sršal dobrou náladou, bodaj by aj nie, veď mu o pár dní vychádza nová kniha „Šachuľko Matový a jeho sny“

Autor: Martin Hunčár

Bratislavské mestské dni 2023

koncom apríla, 22.4. – 23.4.2023 sa Bratislavská šachová akadémia opäť objavila v centre mesta Bratislavy. Áno, pri príležitosti mestských dní mesta Bratislava. Hneď vedľa Primaciálneho námestia sme pre Bratislavčanky a Bratislavčanov, ale i turistov z rôznych kútov sveta od Indie, Azerbajdžanu či Nemecka, pripravili celedonný šachový program.

Najmenší ocenili veľkú šachovnicu, na ktorej mali dostatočný prehľad nad všetkými kombináciami.

Tak isto nástenné šachy púťali svojou pozornosťou návštevníkov a vyzývali ich k šachovej partii.

Hlavný program boli šachové turnaje v sobotu aj v nedeľu. Každý si zahral 7 partii s časom 5 minút na partiu. Oba dni sa stal víťazom Vladimír Lauček, ktorý svoje sobotné víťazstvo obhájil aj v nedeľnom turnaji.

Okrem šachového tréningu a veľných partii bola pre návštevníkov pripravená aj simultánka. Pozvanie tentokrát prijala WFM Niki Vrbová, aktuálna majsterka Slovenska v rapid šachu. V simultánke ju vyzvalo

súčasne 15 súperov a hlavne tých mladších potešila cennou remízou, pokiaľ dokázali v partii nájsť matovú kombináciu.

Ďakujem všetkým návštevníkom za vynikajúcu atmosféru a radosť zo šachovej hry, ktorá v nás zostane minimálne do ďalšieho ročníka. Tak isto veľká vďaka patrí Bratislavskému kultúrnemu a informačnému stredisku, ktoré nám pomohlo s realizáciou šachov pre vás.

Autor: Michal Vrba, predseda Bratislavskej šachovej akadémie

Šachová simultánka pod Lipami v Kine Lamač

Vo štvrtok 8.6.2023 sme v spolupráci s MČ Lamač – Bratislava usporiadali už deviaty ročník tradičnej simultánky pod Lipami. Tentokrát sme Lipy museli nechať na svojich miestach a presunuli sme sa pre veľký lejak do Kina Lamač.

Aj keď Medardova kvapka, 40 dní kvapká, ani Medardove kvapky neodradili účastníkov aby zasadli k šachovniciam a vyskúšali si hru proti dvojnásobnému majstrovi Bratislavy, Dušanovi Schwarzovi.

Za šachovnicov sme privítali nielen šachových nováčikov, ale aj ostrieľaných borcov a tak to náš tohtoročný hosť mal skutočne ťažké. Napokon konečné skóre 8:4 je možné považovať za veľmi príjemný výsledok pre obe zúčastnené strany.

Za MČ Lamač odovzdala ceny každému účastníkovi Dominika Engler a tak si okrem šachovej partie odniesli aj pútavú knižku o Lamači a pekný príviesok na kľúče. Tešíme sa na stretnutie opäť o rok.

Autor: Michal Vrba, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Krst knihy Šachuľko Matový a jeho sny

Šachuľko zapína záložné mozočky, no ani to nestačí

Sála Nemeckého kultúrneho domu sa 4.6. 2023 postupne plní zvedavými deťmi a rodičmi. Kniha Šachuľko Matový a jeho sny je konečne na svete, každého vítam a píšem prvé venovania. Oficiálne to odštartoval Patrik Pat, známa to postavička, zablahoževal Šachuľkovi, ktorý si zobral slovo a sem-tam dovolil niečo povedať aj svojmu Šéfkovi, Martinovi Hunčárovi.

Ako sa zrodila myšlienka napísať túto knihu? Podľa Šachuľka boli tréningy Šéfka dosť nudné, potreboval kamoša, ktorý by to trošku oživil a deti zabával. Šachuľkove pozdravy, vtipy a nápovedy, keď deti nevedia vyriešiť šachové diagramy, sú už priam legendárne a práve z jeho minirozprávok (kde počas sna trávil dovolenku a koho stihol naučiť hrať šach) z úvodu každého tréningu sa zrodila myšlienka napísať niečo pre všetkých na celom Slovensku. V diskusii padli aj otázky, že koľko má Šachuľko rokov a odkiaľ pochádza. Z Číny, ak by ste náhodou nevedeli, ale na Slovensku je vraj ako doma. Vyvrcholenie bolo priam rozprávkové. Krstilo sa malými kamienkami – minerálmi, ktoré popadali na zem a deti sa na ne vrhli, ako keď holubom vysypeš za hrst' zrníček.

Kniha je svojím spôsobom unikátna, pretože spája rozprávku s edukačným šachovým obsahom. Po každej kapitole nasleduje krásna básnička Lenky Šimkovej, potom fotka s popisom známeho súčasného šachistu a pravidiel šachu s rôznymi tipy na tréningy pre začiatočníkov a mierne pokročilých. A ilustrácie Michala Vartíka? Priam vtiahnu čitateľa do zvieracej ríše. Na svoje si prídu aj šachoví fajnšmekri. Napríklad taký orangutan hrá v prvom ťahu pešiakom b4, pretože práve toto otvorenie v šachu nesie jeho meno. Ozaj, sloniu pascu poznáte?

Nasledovala simultánka so 17-timi deťmi. Na niektorých šachovniciach sa srdnato bojovalo do poslednej chvíle. Samkovi Belovičovi, ktorý bol aj na majstrovstvách Slovenska, Šachuľko sľúbil, že zapne aj záložné mozočky,

avšak nestačilo. Výsledok je dôležitý, okrem jednej remízy, Šachuľko prehral všetky partie, nejak mu to nešlo, alebo že by chcel potešiť deti a vyčariť na ich tvárach úsmev? Očká im pri matovaní Šachuľka žiarili, odchádzali prešťastní.

Tí zdatnejší si zmerali sily v bleskovom miniturnaji na 7 kôl. Zvítazil osemročný slovenský supertalent Tomáš André s plným počtom bodov, druhý skončil Filip Černý (jeho bratovi sa ušlo 4. miesto) a tretí bol Oliver Kováčik.

Pri balení šachových súprav som sa nevedel zbaviť pocitu eufórie. Každá akcia pre deti ma nabudí a prináša energiu. Toto však bolo niečo výnimočné. Som veľmi vďačný. Všetkým, ktorí mi s týmto dielom pomohli. Ďakovať sa patrí Bohu, ktorý mi dáva tvorivosť, silu a zdravie. Manželke, ktorá mi všetky moje aktivity umožňuje a podporuje ma. Michalovi Vrbovi z Bratislavskej šachovej akadémie, s ktorým ma spája priateľstvo a sponzorsky na knihu prispel.

Ďakujem ocinovi Árona a Nátana Šipoša, v pravej chvíli prišlo povzbudenie, aby som ten projekt nevzdal. Dávidovi Zajíčkovi zo Zaexu, ktorý mi

pomohol knihu vydať a celému tímu, ktorý sa na vydaní podieľali – Michalovi Vartíkovi za ilustrácie, Lenke za básničky, Diane Matláčkovej, ktorá sa naozaj „pohrala“ s grafickým zalomením knihy, korektorkám a mojim radcom – Zdenke Sedláčkovej, Eve Kevickej, Zorke Vítovej a Zuzke Kušnírovej. Každá z nich „vychytala“ chybičky krásy a napokon vzniklo niečo hodnotné, čo pomôže nielen rozvoju šachu a mladých talentov, ale stmelí tiež rodiny. Už sa niektoré maminky dušovali, že teraz sa konečne naučia hrať šach aj oni. Takže výhovorku už nemajú.

Autor: Martin Hunčár, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

MERCURY, škola plná šachu

MERCURY je škola, kde sa hrajú šachy. A keď hovoríme, že sa hrajú, myslíme to doslova. Škola, ktorá má jasnú víziu a šachy zaradila do svojho učebného procesu. Šachovými základmi si tu prejde každý žiak od prváčikov až po siedmakov.

Hodiny šachu prebiehajú počas vyučovania. Len si predstavte ten rozvrh hodín. Matematika, Slovenčina, Šach, Telesná....

V polovici mája, 15.5.2023 sme na škole zorganizovali školské majstrovstvá. Hralo sa v dvoch skupinách, prvý stupeň a druhý stupeň. V poobednom čase si zahrali majstrovstvá ešte aj gymnazisti. Išlo o veľmi napínavé súboje a neraz sa partie končili doslova v poslednej sekunde.

V turnaji prvého stupňa dominoval Mykhailo Lukianov, ktorému sa majstrovstvá prvého stupňa podarilo vyhrať doslova bez straty kyticky a to plným bodovým ziskom, 7/7. Na druhom a treťom mieste sa umiestnili chlapci s rovnakým bodovým ziskom 5,5/7, Daniel Patay a Timon Labanc.

Druhý stupeň mal už aj viac času na partie, a videli sme na šachovniciach klasické motívy šustermatov, ale i matovanie v koncovke s dámou. To, že na druhom stupni o konkurenciu nie je núdza svedčí aj fakt, že prvý traja mali úplne zhodný počet bodov, 5,5/7 a o celkovom poradí tak rozhodlo až pomocné hodnotenie. Na prvom mieste tak skončil Tomáš Almášy, na druhom Alex Barna a na bronzovej priečke Nikol Vavříková.

Tešíme sa veľkému záujmu šachov na škole, ktorej ambície sú vybudovať nový bratislavský šachový klub a hrať aj závodne ligu. Potenciál je tu obrovský.

Autor: Michal Vrba, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Dostali sme sa na šachovú mapu sveta

Dostali sme sa na šachovú mapu sveta. Aj tak by sa dala vyjadriť skutočnosť, kedy sa z malého lokálneho podujatia pre niekoľko detí stal za pár rokov medzinárodný šachový festival. V troch hlavných turnajoch, prebiehajúcich celý týždeň sa zúčastnilo 121 hráčov, pre mnohých je vyvrcholením ich celoročnej aktivity. Toto podujatie stáva významnou oslavou šachu v Bratislavskom kraji, prispievajú k tomu aj ďalšie sprievodné večerné turnaje (bleskový turnaj, Chess 960 a Bughouse), priťahujúce pozornosť hráčov z rôznych bratislavských šachových klubov.

Podme však k hlavnému turnaju. Open Doprastav má dlhoročnú tradíciu, no odkedy je súčasťou tohto festivalu – turnaja „A“, zažil „reštart“, veď účasť 78 hráčov z 11-tich krajín je novodobým rekordom (ak zarátame aj ostatné turnaje šachového leta, mali sme až 12 zastúpených federácií).

Turnaj sa hral už tradične v krásnych priestoroch Nemeckého kultúrneho domu (ďakujeme MČ Rača za ústretovosť a prajnosť šachovým podujatiam) vo veľmi príjemnej atmosfére, rozhodcovia nemuseli riešiť žiadne spory, zato za šachovnicou sa to iskriло. Úroveň bola podľa účastníkov veľmi vysoká, mladí vystrkovala rožky a starší ukázali, že ešte

nepatria do starého železa. Turnaju dominovali traja titulovaní hráči, ktorí si rozdelili medaily a finančné prémie.

Bitka však trvala do posledného kola, v ktorom musel IM Štefan Mazúr vyhrať, ak chcel získať pohár. Výhrou nad výborne hrajúcim Andrásom Borzseiom, ktorý bol najlepším chlapcom do 18 rokov, si zabezpečil víťazstvo, jeho 8,5 z 9 je úctyhodný výkon. Druhý skončil FM Richard Turčan so ziskom 7,5 bodu, práve prehra s budúcim víťazom turnaja mu prekazila triumfovať v turnaji. Tretí skončil so ziskom 7 bodov FM Alexei Kukulko, ktorý síce zremizoval s Mazúrom, ale prehral s Turčanom.

Štvrté miesto a knižná odmena sa ušla prekvapivo Radoslavovi Pankovi (6,5 boda), ktorý predstihol viacerých papierovo silnejších súperov. Najväčším prekvapením je asi výkon Jakuba Kamana, ktorý získal neuveriteľných 150 plusových bodov. 118 plusových bodov získal aj Adam Bělaska a 106 bodov Maryna Syvun. Cenu pre najlepšieho hráča s ratingom do 1800 získal Sungmin Ahn. Cenu pre najlepšie dievča do 18 získala Stella Čarnecká.

Do turnaja „A“ sme udelili niekoľko divokých kariet, talentované deti to vôbec nemali ľahké, ale získali veľmi cenné skúsenosti so silnými hráčmi,

čo iste neskôr zúročia. Veľká pochvala však patrí aj všetkým seniorom, pretože hrať dve partie denne s tempom 90 min/partiu + 30 s/ťah – na to treba veľkú výdrž. Najstarším účastníkom bol Ján Vinarčík z Doprastavu, ktorý má tento rok 86 rokov!

Šachisti si pochvaľovali samostatnú miestnosť na analýzy, deti hrali medzi kolami obľúbené Bughousy a blitzky vonku pred kulturákom a robili tak reklamu šachu okoloidúcim, účastníci ocenili štedré občerstvenie v rámci štartovného a spokojnosť bola i s obedmi v hoteli Bivio.

Podujatie bolo spolufinancované s podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, dotáciou prispel aj klub ŠK Doprastav Bratislava a ďakujeme aj za finančnú podporu z grantu ZSE.

Autorom fotiek (ďalšie nájdete na instagrame a facebooku Bratislavskej šachovej akadémie) je Michal Vrba, ktorý bol zároveň hlavným rozhodcom všetkých turnajov. Pomocným rozhodcom bol organizátor celého podujatia a autor tohto článku, ktorý sa už teší na budúci rok.

Autor: Martin Hunčár, organizátor Bratislavského šachového leta

Bike and chess 2023

Keď sa v lese hrajú šachy

Do lesa sa chodí poprechádzať, prípadne na hriby. Tí športovo zdatní si idú aj zabicyklovať. Ale hrať v lese šach? A prečo nie!

A aby to bolo ešte viac cool, 9.9. 2023 sa pri Račianskej horárni odohrali preteky Bike and chess. Šachisti, ktorí majú radi adrenalín, si to spojili s pekným rodinným výletom. Tešili sme sa krásnemu počasiu, boli aj nejaké drobné kolízie, ale našťastie len odreninky pri páde z bicykla, ktoré naša zdravotníčka Bohdana ihneď a bez problémov vyriešila. Hralo sa 8 kôl šachu popretkávaných siedmymi minipretekami na 600 metrovej trati.

Rýchla jazda bicyklom síce nikomu veniec slávy a ani medailu nezískala, ale cenné sekundy oproti vášmu nalosovanému súperovi neboli na zahodenie. Po namáhavej jazde odhodiť bicykel, potiahnuť, stlačiť hodiny, doplniť tekutiny, vydýchať sa a v tom lepšom prípade čakať na súpera kým príde s vyflusnutou dušou, v tom horšom prípade ste tou osôbkou s vyplazeným jazykom, čo dobehol k šachovnici až druhý – vy. Seonjae Park hral vynikajúce šachy a pred posledným kolom viedol, ale problémy na trati v poslednej jazde spôsobili, že prišiel s dvojminútovým hendikepom (hralo sa tempom 5 min/partiu + 2 sek/ťah) a to už na Olivera Kováčika veru nestačilo.

A tak sa po výbornom finiši, napriek predchádzajúcemu zakopnutiu, stal víťazom Michal Vrba z Bratislavskej šachovej akadémie, ktorého sa snažili „dať dolu“ všetci mladí. Hneď za Parkom na treťom mieste a zároveň prvý v kategórii do 10 rokov sa umiestnil bleskový dravec Martin Srnák. Bol lepší len o pomocné hodnotenie pred Oliverom Kováčikom, ktorý skončil druhý v kategórii do 10 rokov pred Kuzmom Nikolaievom.

Ale užili si to všetci, dokonca aj „Francúzi“ Grunovci tieto výlety kvôli deťom vyslovene vyhľadávajú, neprekáža im, že končia medzi poslednými. Okrem kamienkov a mušlí sa im ušli ešte aj plyšáky, deťom na druhých a tretích miestach v oboch kategóriách aj knihy, letela najmä novinka Šachuľko Matový a jeho sny. Ďakujem aj Matúšovi Červeňovi za asistenciu a pomoc, som rád, že si to všetci pochvaľovali.

Našu aktivitu oceňovali aj všetci okoloidúci, niektorí ľutovali, že sa o tom skôr nedozvedeli, boli by sa vraj pridali.

Autor: Martin Hunčár, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Veľký zápas – Starí proti mladým prehrali len o bod

Starší pán Stanko Novák povedal po zápase, že už dávno nezažil niečo také pekné. A to je to najhlavnejšie. Pri hre, ktorú milujeme, sa zišli generácie, ktoré by si inak až tak nemali medzi sebou čo povedať. Za šachovnicou však dokážu sedieť oproti sebe hodiny – sú všetkým – rivalmi a zároveň kamarátmi. Rozhodnú skúsenosti, alebo mladícka dravosť?

Súpiska sa do poslednej chvíle ešte menila. Pár ľudí sa na poslednú chvíľu neohlásene pridalo, nechcel som ich sklamať. Trošku to trvalo, musel som nastaviť v žrebovacom systéme zakázané párovania, aby na seba vždy narazili seniori nad 62 rokov s mladými do 14.

Po príhovore pána starostu Michala Drotovana a milej pani Dobrotkovej, ktorá upiekla tri plechy koláčov, sa už šachisti nevedeli dočkať, kedy si podajú ruky a stlačia hodiny. Od prvého kola bolo jasné, že to bude napínavý súboj. Ani jedno družstvo nemalo byť outsiderom, taký bol plán a aj preto som ešte tri dni pred zápasom zháňal mládež, aby to bolo interesantné.

Po troch kolách už bolo jasné, že to bude dráma. A ešte aká! Celkovo sa odohralo 95 partií a verte, neverte, rozhodovalo sa až v tej poslednej – napokon družstvo mladých vyhralo o jeden jediný bodík!

Pochváliť treba aj 8 ročnú Bianku Macákovú, ktorá hrá šach menej než pol roka a ako jediná zastupovala nežné pohlavie. Hrdinsky bojovala s hráčmi, ktorý šachy drtia celý život. No a chlapci z rôznych klubov, ktorí si to medzi sebou na iných turnajoch nedarujú si teraz držali palce a starší nechápavo krútili hlavami, kde sa ich mladší kolegovia naučili také finty.

5 kôl je síce málo, ale na tento podvečer to stačilo. S plným počtom bodov vyhral Pavol Danek z ŠK Krasňany. Hneď za ním skončil 8 ročný Martin Srnák z Doprastavu, tiež Račan. Bol rád, že prvý raz v živote porazil FIDE majstra, prehral len s víťazom a dokázal, že v blitzkách a rapidoch vie byť strašne nebezpečný. Druhé miesto medzi seniormi sa ušlo FM Františkovi Tepperovi a medzi juniormi výborne hrajúcemu Oliverovi Kudelovi z KS Pezinok.

Tretí medzi seniormi skončil Ján Marko z Sk Televizia Karlova Ves, preskočil zvučnejšie mená a tretí z detí bol šikovný Richard Hasala z Doprastavu. Podujatia sa zúčastnilo 38 hráčov, čo je veľký nárast oproti minulému roku, hralo sa v Krasňanskej besede vo veľkej pohode. Snád' si tu zahráme aj o rok, ale ak to bude takto rásť, tak budeme musieť hrať aj na chodníku!

Autor: Martin Hunčár, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Prvýkrát v Dome športu

Dom športu v Bratislave, sídlo Slovenského olympijského tímu, sa v sobotu 30.9.2023 stal aj dejiskom už tretieho ročníka podujatia Turnaja nezávislého života. Ten organizuje Organizácia muskulárnych dystrofiikov v spolupráci s Bratislavskou šachovou akadémiou.

Tretí ročník sa stal zároveň aj medzinárodným podujatím, keď sme privítali šachistov aj z Českej republiky. Spolu 34 šachistiek a šachistov si zmeralo svoje šachové zručnosti v siedmych kolách rapidového tempa 2×15 minút.

Zaujímavosťou bolo, že v turnaji sa objavili aj nešachisti, teda hráči, ktorí hrávajú napríklad online, príležitostne s kamarátmi a podobne, no nie sú registrovaní v Slovenskom šachovom zväze. Práve aj takéto podujatia ukazujú priestor na otvorenie šachových podujatí aj širšej verejnosti. Určite by tu bol priestor, aby sa takíto šachisti nešachisti stali časom aj členmi šachových klubov a mohli by tak rozšíriť členskú základňu.

Jozef Blažek, riaditeľ podujatia zabezpečil pre víťazov krásny cenový fond a v spolupráci s rozhodcovským duom Michal Vrba a Michal Ostrožlák dohliadli na svieži priebeh podujatia. Gratulujeme víťazom a tešíme sa opäť o rok na stretnutie.

Autor: Michal Vrba, za organizačný tím

O pohár Šachuľka Matovéhoho v Ihrysku

Kedy už bude d'alší losos?

„Pán tréner, kedy už bude d'alší losos?“ nadočkavo sa ma pýta niekoľko chlapcov s pár sekundovým odstupom. Pochopiteľne, nikto nečaká na žiadnu morskú pochúťkovú rybu, je to len najnovší slangový výraz na

žrebovanie, kedy sa z losu stal losos, udomácnilo sa to medzi deťmi a z pasie som to oficiálne na tomto turnaji používal aj ja.

„Máme ďalšieho lososa,“ vyhlásil som na mikrofón a keďže som nemal tlačiareň, môj notebook zrazu okupovala polovica štartového poľa, ešteže sme mali aj iný počítač na opačnom konci lhyrska. Nie, nespravil som hrubku, lhrysko je vlastne herňa s týmto názvom, predĺžená časť predajne so stolovými hrami vo Vivu, ktorá bola na tento turnaj priam stvorená. Na dračku išli aj kamienky – malé minerály, ktoré sa menili za megakamene a keďže boli aj za prehru, zmierňovali tak zlé pocity po nešťastných prehrách.

Hralo sa férovo, autor článku mal ako organizátor dosť starostí pri zapisovaní výsledkov, žrebovaní a oznamovaní, s rozhodovaním mu preto pomáhali skúsení mladíci Radko Vachálek zo Slovanu a Matúš Červeň z Doprastavu. Na všetko pochopiteľne dohliadal aj Šachuľko Matový, obľúbená to postavička, ktorý turnaj otvoril svojím vtipným snom.

Na to, že sme v období, kedy všetko znepríjemňujú respiračné ochorenia, je 75 hráčov veľmi slušná účasť. A prišla aj kvalita, na prvých doskách sa hrali napínavé šachy. Systémom štart cieľ zvíťazil s plným počtom bodov (hralo sa na 8 kôl tempom 10 min/partiu + 3 sek/ťah) Oliver Kováčik.

Druhý skončil Lukáš Janoviček (obaja z Doprastavu), ktorý s ním prehral len vo vzájomnom súboji, kedy nevyužil reklamovanie trikrát sa opakujúcej tej istej pozície. A ďalší polbodík stratil s tretím Matejom Dlugošom z TJ Sokol Lubotice, ktorý mal najlepšie pomocné hodnotenie spomedzi mnohých detí, ktoré podobne ako on dosiahli 6 bodov (okrem neho aj Alex Rozboril, Tobias Bartelt, Mykhailo Lukianov, Lukáš Bednár a Šimon Košút).

Spomedzi najmladších účastníkov zaujal Eliáš Bodiš, ktorý uhral 5,5 bodu a stal sa víťazom kategórie chlapcov do 8 rokov (13. v celkovom poradí). Medzi dievčatami do 8 rokov bola najlepšia Viktória Maslíková (43. v celkovom poradí), pohár pre víťaza pre hráčov do 11 rokov sa medzi chlapcami ušiel Alexovi Rozborilovi, reálne bol však až štvrtý, keďže traja

najlepší spomedzi všetkých boli odmenení zvlášť a všetci patrili do kategórie do 11 rokov.

Aby však bol ocenený spravodlivejšie aj hráč celkovo druhý v turnaji, organizátor sa rozhodol dodatočne odmeniť pohárom aj Lukáša Janovíčka. Víťazkou dievčat do 11 rokov bola Timea Laurinocová (10. v celkom poradí) , najlepšie dievča do 14 rokov bola Júla Chmelíková (15. v celkovom poradí) a najlepším chlapcom do 14 rokov bol Tobias Bartelt (5. v celkovom poradí).

Autor: Martin Hunčár, šachový tréner

Desaťročnica Mikulášskeho šachového turnaja

Z malého podujatia na dosky, ktoré znamenajú svet. Tak zas aby sme nepreháňali, dostali sme sa na pódium kina Lamač. Vlastne ste sa tam dostali vy, účastníci už desiateho ročníka Mikulášskeho šachového turnaja, ktorý sa pravidelne v decembri koná v Lamači, za podpory mestskej časti.

35 účastníkov desiateho ročníka zaplnilo sálu v kine Lamač a počas siedmych kôl s časom 10 minút na partiu odohrali podujatie, na ktoré pravidelne zavíta aj sám Mikuláš. V tomto roku prišiel dokonca dvakrát. Najprv počas druhého kola, keď každý z účastníkov dostal drobnú sladkosť na doplnenie energie. Druhýkrát hneď po vyhodnotení v podobe mikulášskeho balíčka, ktorí priviezli účastníci s organizácie Sme spolu.

Radoslav Argaláš vyhral plným počtom bodov. V minulosti hrával šachy a ako povedal a aj dokázal, stále ich nezabudol. Prvý nasadený Adam Badinka skončil na celkovom treťom mieste hneď za najlepším seniorom Jánom Markom zo susednej Karlovky.

Na svoje si prišli aj šachoví tréneri. Trénerka Niki Vrbová sledovala a zapisovala si ťahy svojej zverienkyne, aby mali na spoločných tréningoch podklady k ďalšiemu štúdiu.

Pri hre nejšlo len o to, vyhrať za každú cenu. To nám dokázala aj juniorka Bianka Macáková, ktorá sa mohla pokúšať prehratú pozíciu zachrániť ešte „zhodením“ súpera na čas, no miesto toho partiu vzdala. Gesto hodné nielen diplomu za Fair-play čin podujatia.

Prekvapil aj junior Filip Veselý. Napriek prehre v poslednom kole s víťazom turnaja, skončil na celkovom šiestom mieste. Okrem trička Bratislavskej šachovej akadémie si odniesol aj pozvánku do klubu ŠK Doprastav Bratislava, ktorý ho hokejovou terminológiou hneď draftoval.

O rozhodovanie sa postaral už tradične rodák z Lamača, dnes už skúsený šachista, Janko Lakota, ktorý svojím skúseným pohľadom pomáhal vyriešiť väčšinou technické zádrhely, aby všetko išlo ako po masle.

Za pomoc s celou organizáciou sa chceme poďakovať MČ Lamač v zastúpení Dominiky Engler a Milana, ktorý nám pomohol s prípravou hracích priestorov, ako aj pánovi starostovi Igorovi Polakovičovi za milé slová pri odovzdávaní cien.

V roku 2024 sa veríme stretneme opäť a keď sa podarí aj vo väčších priestoroch, aby tak na toto obľúbené podujatie mohlo zavítať ešte viac účastníkov a vychutnať si tak spoločne Mikulášsku nádielku.

Tešíme sa na stretnutie opäť pri šachu.

Autor: Michal Vrba, predseda Bratislavskej šachovej akadémie

Šachové tréningy

Ked' tréner netrénuje, no na tréningu sa maká

Spravte vašu hodinu, alebo **tréning naopak**. Nebude dokonalá. Vlastne bude ďaleko od dokonalaj. Od dokonalosti, ktorú si možno podvedome predstavuje. Ak sa na tú hodinu ale pozriete inými očami, bude perfektne dokonalá.

Cieľom tejto hodiny bolo, aby sme si vymenili s deťmi role. Ja **budem študent, oni učiteľia**. Zatiaľ to znie jednoducho, čo vravíte. Túto obrátenú hodinu som spravil s deťmi vo veku 12-15 rokov, teda deti, ktoré už majú skúsenosti so samostatnou prácou.

Rozdelenie do dvojíc

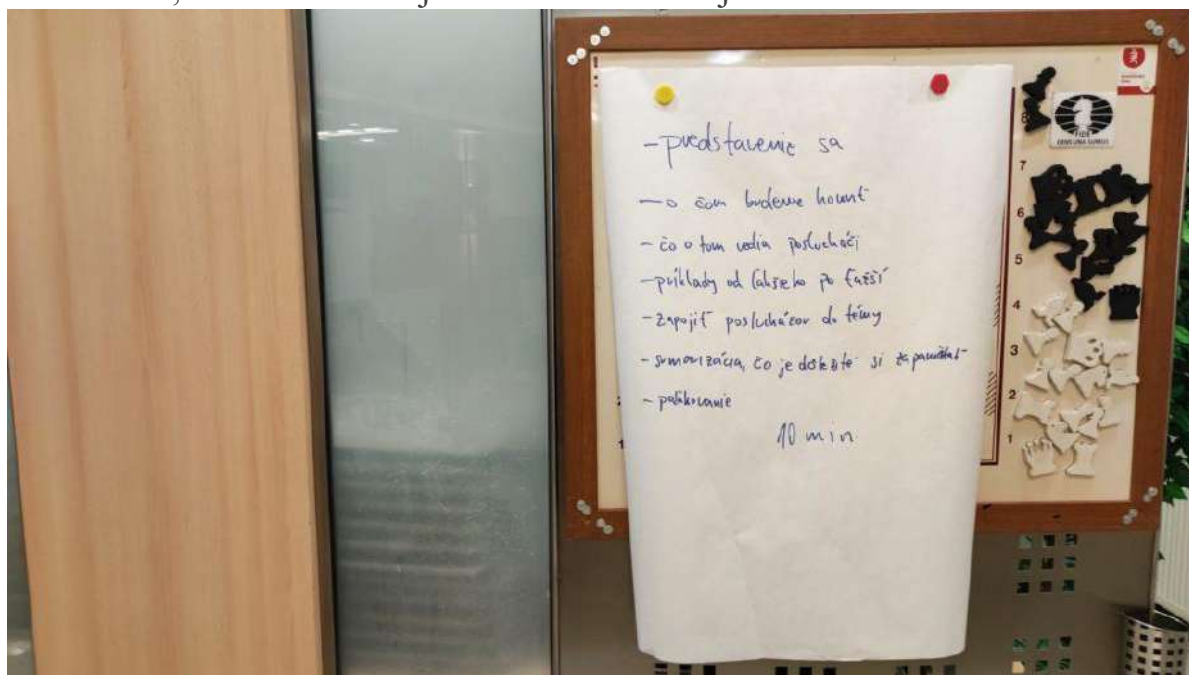
Prebehlo pomerne jednoducho. Najprv sme sa všetci stretli pred veľkou šachovnicou. Tí, čo majú radi **koncovky** prešli k oknu, tí čo majú radi **otvorenia**, išli k dverám, a tí, ktorí si „libujú“ v zápletkách **strednej hry**, zostali pri mne. Týmto spôsobom sme sa veľmi prirodzene rozdelili a vytvorili „tématické“ dvojice.

Zadanie

Každá dvojica dostala podľa tématiky dve šachové knižky (o otvoreniach, strednej hre alebo o koncovkách). Cieľom **bolo**, aby každá dvojica po príprave „**odučila**“ svoju **vybranú tému**. Pre jednoduchosť sme si spísali, čo

bude dôležité, aby každá vyučovacia dvojica zakomponovala do svojho programu.

- o čom budeme hovoriť (predstavenie témy a čo sa chceme naučiť)
- zistiť, čo o danej téme vedia poslucháči (aby sme nemlátili prázdnu slamu)
- názorné príklady, ukážky, ideálne zoradené od ľahšieho po ťažší
- aktívne zapojenie poslucháčov do témy
- sumarizácia (v troch bodoch, čo by sme si mali zapamätať)
- celé by nám to malo trvať 10 minút
- tému, o čom bude dvojica hovoriť samozrejme zvolili deti samé

Jednoduché? Na prvý pohľad možno áno. Ešte doma som rozmýšľal, koľko času by mohlo stačiť dvojiciam na prípravu. Pôvodne som kalkuloval s 15 minútami. Pred hodninou som tento čas vo svojej hlave upravil na 20 minút. Priamo **po zadaní zadania** som dal dvojiciam napokon čas **30 minút**. hovorím si, skončíme skôr, ešte si aj zahráme voľné partie.

Proces prípravy

Základom bolo, do ničoho sa „nemiešať“. Nechať teda deti pracovať najlepšie ako vedia, **bez toho**, aby som **do procesu akokoľvek zasahoval**. Samozrejme, v prípade vyžiadanej pomoci či otázok som tam bol pre každého na 200%.

Moje prvé veľké a zároveň **príjemné prekvapenie** bolo, ako deti v dvojiciach dokázali spolupracovať. Myslím to v rovine, že nikde som nepostrehol ani len náznak „odporu“, či napríklad doťahovania sa, že niekto niečo „nechce“ robiť a podobne. To býva pre trénerov či učiteľov pri podobných akciách asi najväčším strašiakom.

Moje **druhé veľké prekvapenie** bolo, ako sa deti dokázali do svojej tématiky zahĺbiť. Študovali, vyberali, poznámkovali si...prešlo 25 minút a keď som oznámil, že máme posledných 5 minút, videl som, že by v tomto tvorivom procese dokázali fungovať ešte ďalších 30 minút.

Čas je neúprosný. Napokon, ako šachisti to poznáme najlepšie. Na každú partiu máme len obmedzený čas. A nech na šachovnici stojí sebekrajšia pozícia, ktorá by si zasluhovala našu hlbšiu pozornosť, čas tyká a my musíme spraviť rozhodnutie. 30 minút sa naplnilo.

Prezentácia

V tejto fáze, keď sme odložili perá a poznámky, **prišla tá ťažká chvíľa**. Kto začne. Opäť som čakal zdráhanie sa detí a posledné, po čom som túžil, bolo určiť prvú dvojicu. Moje obavy sa nenaplnili. Úsilie, ktoré za ostatných 30 minút deti vložili do práce, mali sami chuť ukázať druhým.

Hodnotenie

Začali sme sa teda učiť o šachu. **Mojou úlohou bolo stopovať čas**. Presne 10 minút. A občas som v tejto fáze kládol aj šachové otázky dvojici, ktorá nám práve ukazovala zaujímavú šachovú partiu. Po obsahovej stránke si všetci dali záležať a len ťažko som hľadal nejaké šachové úskalie.

Čo ma oveľa viac zaujímalo, ako sa vysporiadajú dvojice s plánom „zadania“. To je tých 7 bodov vyššie. Ak by sme boli v škole, musel by som každému dať jednotku.

Nie preto, že mal **dokonalú prezentáciu**. Ale preto, že splnil práve tých spomenutých 7 bodov. Každý dvojici sa to podarilo tak, ako najlepšie vedela. Určite **nebolo zámerom porovnávať dvojice** medzi sebou!

Veď to poznáte. To je ako keď na telesnej v triede zvieratok povie učiteľ, deti, dnes budeme liezť na strom. Lenže v triede sú mačky, ryby, slony... Každý má prednosť v niečom inom a na tieto prednosti je potrebné namieriť pomyselný reflektor.

Reflexia

Ocenení potleskom, sme si vymenili role a predstúpil som pre deti. Investovali sme ešte chvíľu do dôležitých otázok „aké to bolo?“, „ako ste sa pri tom cítili?“, „čo bolo pre vás najťažšie, najľahšie?“...

Záver

Pozornému čitateľovi asi neujde zmysel takejto hodiny. So **šachom v podstate súvisel až v druhom rade**. V dnešnej dobe je spôsob a forma komunikácie, spolupráca, vyjadrovanie (komplikovanú vec vysvetliť jednoducho), pýtať sa otázky, vystúpiť pred publikom...

Zručnosti, ktoré v dnešnom svete sa už považujú za samozrejmé, ako práca s počítačom, ktorú sme si ešte pred 20timi rokmi hrdo písali do životopisov.

Nepoznám presné učebné osnovy v školách. No občas keď počúvam tieto deti, že majú stres zo zajtrajšej písomky z „rozmnožovania slimákov“ a na druhú stranu pri otázke „čo sa udialo 17teho novembra 1989“ zostane v

triede ticho si **kladiem otázku**, či naozaj potrebujeme toľkých skvelých zoológov na Slovensku.

Autor: Michal Vrba, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Ako sme sa stretli s najsilnejšou šachistkou sveta

Slováci na Globálnom šachovom festivale Judit Polgárovej

Obrovský a veľkolepý. Týmto dvoma superlatívmi sa dá jednoducho vystihnúť 9. globálny šachový festival v Budapešti, ktorý sa uskutočnil v polovici októbra 2023 v Budapešti s mottom: Ours is decision on the world.

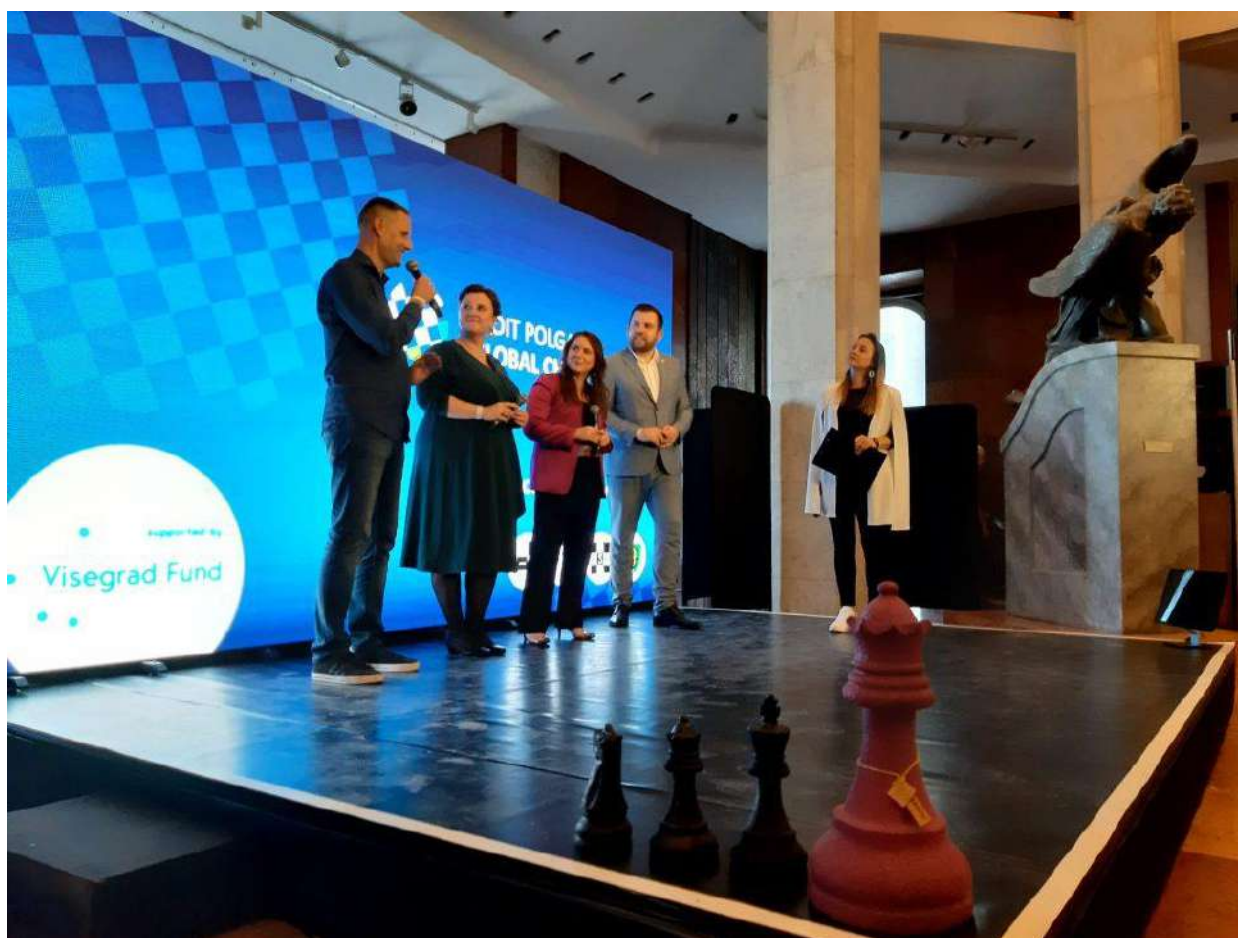
V sobotu sa pestrého programu v nádherných priestoroch Maďarskej národnej galérie zúčastnilo 4800 ľudí, ktorí si mohli zahrať niekoľko simultánok, jednu z nich hrala aj samotná Judit Polgárová, ktorá je dušou tohto kongresu a bez preháňania – u našich južných susedov šachovou celebritou.

Pohľad do Národnej galérie na prebiehajúci šachový festival

Mohli ste si zahrať turnaj v rapide, zaskákať na veľkej šachovnici, vypočúť si príhovory šachových influencerov. Stretnúť legendárneho ukrajinského šachistu Vasilija Ivančuka, Tanju Sachdev – indickú šampiónku, alebo len tak pokecať s delegátmi z celého sveta.

Oslovilo nás, že hoci to tu všade dýchalo šachom, event mal ešte väčší rozmer kvôli paralelným sprievodným programom – našli ste tu deti, ako pod dohľadom odborníkov ovládajú malé roboty, ďalší sa venovali logickým hrám, malé deti si tu všeličo vystrihovali, lepili a kreslili. Proste zábava a vyžitie pre všetkých.

Zľava: Michal Vrba, Venuše Souralová, Judit Polgár, Łukasz Turlej a moderátorka.

Neskutočné! Všetko fungovalo dokonale aj vďaka desiatkam dobrovoľníkom. Našli ste tu všetko – knižné novinky, dobré jedlo a predierali ste sa pomedzi deti, čo drtia šachy ešte aj na schodoch, keďže všade bolo plno. Na pódiu predstavili rečníkov, ktorí mali na samite vzdelávania šachom vystúpiť na ďalší deň.

A tu prišiel rad aj na nás. Michal Vrba z Bratislavskej šachovej akadémie – zástupca slovenskej delegácie, diskutoval spolu s Judit Polgárovou a ďalšími vybranými hosťami z Poľska a Česka o tom, ako môže šach pomáhať deťom v ich rozvoji.

Naše dojmy umocnila prechádzka Budapešťou, stihli sme výnimočné letné počasie v októbri – paráda. Večer sme boli pozvaní na banket. Všetko vo veľkom štýle, spoznali sme sa s Davidom Howellom a pochválili ho za jeho komentáre počas prenosov zo svetových turnajov. Vedľa mňa sedel profesor z Anglicka, psychológ, ktorý okrem iného radí šachistom, ako zvládať ťažké obdobia po prehrách.

Veľmajster a komentátor David Howell

Po večeri a dražbe šachového obrazu a špeciálnej šachovej súpravy rozložil na veľkej šachovnici jeden tréner štúdiu a všetkých pozval na jej rozlúštenie. Dlhو sa ponúkať nemusel. Keď som videl, že aj Howell s Polgárovou sa nechytajú, stratil som všetku nádej, že to vyriešim práve ja a iba som sa kochal pohľadom na tých všetkých zamyslených veľmajstrov.

Takto sa môžu baviť na bankete len šachisti. Po nápovede to nakoniec Judit rozriešila. Nasledovala partia dvoch tímov. Potiahnuť mohol vraj ktokoľvek, ale mám to kaziť grandmastrom?

Martin Hunčár (vľavo) v diskusii o knižke Šachul'ka Matového s Jasperom Hallom zo Švédska

Chvíľu som si to užil len ako divák a potom som sa dal do reči s chlapíkom zo Švédska, ktorý do šachu zapojil 8000 učiteľov na školách. No, zase mám tak trošku pocit, že na Slovensku sme za opicami. Ako sa mu to mohlo podariť? Kde ich toľkých splašil? Odpovedal jednoducho: „Chess is easy to teach!“ Odbremenением administrácie a pomocou jednoduchého kurikula odbúral bariéry v mysliach bežných učiteľov základných škôl, že šach je strašne komplikovaná hra.

Mimochodom, tu je dôležité poznamenať fakt, s ktorým som sa tu stretol znova a znova – v školách i v škôlkach nie je cieľom vychovať šachistov, ale využiť kráľovskú hru, ktorú si môžu zamilovať aj žiaci na to, aby pedagógovia mohli prostredníctvom nej dosiahnuť u detí progres – žiaci sa budú vedieť lepšie sústrediť, ovládať, premýšľať, kombinovať a byť tvorivejší. V konečnom dôsledku bude škola rada, pretože obstojí v konkurencii s ostatnými školami lepšie.

V nedeľu ráno už naše kolegyně z Českej republiky pociťujú trému, blíži sa naša prezentácia online formou, aby ju mohlo sledovať čo najviac divákov. Prichádzame do profesionálneho štúdia, všetko klope ako hodinky a po pár minútach sa striedajú učitelia, tréneri a rôzni odborníci z nášho fachu a rozdávajú čriepky múdrosti. Po nás idú ešte ďalšie online zábavné programy, proti sebe sa chystajú známi šachisti i tímy.

Československá výprava, zľava Venuše Soralová, Martin Hunčár, Judit Polgár, Michal Vrba, Lenka Kůsová

Celkovo sa všetkých online programov zúčastnilo viac než 220.000 ľudí z celého sveta. Pochopiteľne, všetko prebieha v angličtine. Trošku som zápasil, ako mám vlastne preložiť do svetového jazyka Šachuľka Matového...

V mojom príhovore som rozprával o svojich skúsenostiach, ako zaujať najmenších, s akým obrovským záujmom sa stretávam v škôlkach, ako najmenších oceniť, motivovať a robiť s nimi ďalšie kroky. Najväčším ocenením pre mňa bolo, že so Šachuľkom sa chcela odpotiť aj Judit Polgárová, pýtala sa ma aj podrobnejšie, ako to robím.

Judit Polgár s Šachuľkom Matovým a Martinom Hunčárom

Michal Vrba vo svojom prejave hovoril o tom, ako viesť krúžok na školách, na čo všetko treba dbať a ako sa deťom prihovárať tak, aby ich to trvalo bavilo. Potom bol ešte pozvaný do diskusie so zástupcami šachu v Česka, Poľska a Maďarska, kde im moderátor kládol otázky k rozvoju šachu ako takého medzi deťmi a mládežou.

Čo dodať na záver? Stretnúť sa s ľuďmi, ktorí majú za sebou reálne výsledky, rozmýšľajú vo veľkom a nekladú si v myslení prekážky je k nezaplateniu. Vidieť, čo a ako sa robí za hranicami Slovenska a že „sa to dá“, mi dodáva nádej, že sa veľké veci môžu podariť aj na Slovensku. Ako sa hovorí, každá veľká kniha sa musí začať písať od prvej strany.

Odchádzame z Budapešti a po náročnom víkende Martin zaspáva v aute. Ja v tichosti premýšľam, čo vyskúšame spraviť najbližšie inak a ktorú lokomotívu sa pokúsime roztlačiť.

Autori: Martin Hunčár a Michal Vrba, tréneri Bratislavskej šachovej akadémie

Na návšteve súkromnej školy Šachuľka Matového

Open Bratislava Rapid, Blitz and fun 30.-31.10. 2023

Čo takto opustiť vychodené koľaje? Pochopiteľne, môžeme rozložiť deťom šachovnice a nechať ich hrať, ale lákala ma myšlienka oživiť niečím špeciálnym dvojdňové podujatie, kedy mali deti jesenné prázdniny. Rodilo sa to za pochodu, napokon sa z „fun“ doobedia narodilo divadielko „Súkromná škola Šachuľka Matového v roku 2040.“

Dokážete si predstaviť chodiť do takej školy, kde je prvou hodinou šachové otvorenie? Nasleduje šachová história, potom taktika, nenáročný telocvik a stratégia. Lenže, čo ak budú pani učiteľky prísne, ba až nepríjemné, navyše s ambíciami mať zo všetkých žiakov hráčov svetovej špičky? Všetko vyšlo podľa predstáv, deti sa bavili a Mišo Vrba sa až váľal od smiechu. Našťastie sme natáčali, keď bude video zverejnené, určite sa na

to mrknite. Všetko vyvrcholilo testom z matematicko-šachových a znalostných úloh.

V časti Šachové rozprávkové celebrity mali výhodu najmenší, ktorí dobre poznali Šachuľka Matového, Patrika Pata a Jožka Šprtovského. V šachovej histórii a šachových otvoreníach sme sa dozvedeli mnoho zaujímavých faktov, keďže sme si všetko spoločne opravovali. Trošku som sa obával, či nám táto nevšedná hra neskončí priskoro, či to vôbec bude deti baviť, ale stal sa pravý opak – takmer nám vychladla pizza, pretože šachová Star Battle dala zabráť, deti prosíkali, že chcú viac času na vyriešenie, tak veľmi ich to zaujalo. V inej úlohe bolo treba vybalancovať váhy figúrkami, no a keď neviete, čo je šachový Matrix, budete musieť prísť niekedy na budúce. Za snahu boli mega-mega kamene pre všetkých a pohár pre víťaza sa v tejto netradičnej disciplíne ušiel zaslúžene Oliverovi Kováčikovi.

Rapid turnaj (10 min/partiu + 3 sek/ťah) sa hral už tradične na mojich turnajoch v dvoch skupinách. „A“ šiel na zápočet FIDE, zišla sa kvalita a to ešte mnohí „skalní“ chýbali, keďže v predvečer podujatia skončila Dorastenecká liga. Poradie skončilo podľa papierových predpokladov – vyhral IM Štefan Mazúr bez zaváhania 9 z 9, druhý Daniel Shirinyan prehrал len s víťazom, tretí Jaromír Krystl z ČR so ziskom 6 bodov. Výborne zahral

aj Gríška Shykhnenko (6 bodov) a veľmi príjemne prekvapil aj piaty Peter Žilinec (5,5 bodov). Cenu pre najlepšieho hráča do 10 rokov získal Aleksandr Konopatskyi zo Slovinska.

V „B“ turnaji, ktorý sa hral paralelne v tej istej sále Nemeckého kultúrneho domu v bratislavskej Rači, sa šťastie usmialo na Yaroslava Filippova, ktorý so ziskom 7,5 bodov vyhral len tesne o pomocné hodnotenie pred Adamom Dobrovičom. Tretí skončil Lukáš Bednár so ziskom 6 bodov tiež len kvôli lepšiemu bucholz pred skupinou hráčov s rovnakým počtom bodov (Bilý, Ronaj, Sucháček, Šimulčík). Pohár pre najlepšiu hráčku do 10 rokov získala lepšiaca sa Katarína Veselská (5 bodov), ktorej sa to podarilo aj na druhý deň v blitze, hoci tam len o pomocné hodnotenie pred Matiašom Slamkom a Samuelom Belovičom.

Utorňajší 9 kolový blitz (4 min/partiu + 2 sek/ťah, v B turnaji sa pridávalo 3 sek/ťah) sľuboval napínavé rozuzlenie, keďže kľúčová partia medzi Shirinyanom a Mazúrom sa v treťom kole skončila remízou. S ostatnými súpermi si obaja lídri poradili a šťastena (bucholz o pol bodu) sa tento raz usmiala na Arménca, súťažiaceho pod Anglickou federáciou žijúceho na Slovensku. Tretie miesto získal výborný Oliver Kudela (6 bodov) a najlepším do 10 rokov a zároveň štvrtým bol Oliver Kováčik (6 bodov).

V „B“ turnaji znova zažiaril Yaroslav Filippov, ktorý si svojím výkonom 8,5 z 9 „vypýtal“ registráciu v klube, aby si to na budúce mohol rozdať už so silnejšími. Druhý skončil Samuel Anderko (6,5 bodu) a tretí Mykhailo Lukianov (6 bodov) len o pomocné hodnotenie pred štvrtým Lukášom Bednárom.

Organizačne a rozhodcovsky veľmi pomohli na tomto podujatí Michal Vrba a Jonatan Pavelka, aj vďaka nim všetko fungovalo ako švajčiarske hodinky. Ďakujeme aj Bratislavskému šachovému zväzu, ktorý okrem preplatenia poplatkov za ratingovanie FIDE turnajov prispel aj na všetky medaily pre ocenených.

Turnaje si užívali aj najmenší, po partiách vybehli do herne, kde stavali vysoké šachové vežičky a mestečká z figúrok, kreslili si, alebo vyzvali na súboj Patrika Pata, ktorý im už od prvého ťahu navrhoval remízu. Dôležité bolo, že odchádzali s úsmevom na perách a že takto strávený prázdninový

deň sa im páčil. Spokojní boli aj rodičia, ktorých však večer ešte čakalo testovanie – mnoho detí sa už nevedelo dočkať, ako ich zaskočia otázkami z ranného testu...

Autor: Martin Hunčár, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

Posledný tréning bola aj pizza

Áno, pizza, to je čarovné slovíčko, ktoré deti doslova paralyzuje. Neviem, čím to je, ale v mojej nekvalifikovanej internej ankete sa pizza umiestnila medzi deťmi vyššie, ako napríklad akékoľvek sladkosti.

A tak sme záver školského roka okrem tradičného zhodnotenia celoročného snaženia a spoločným turnajom oslávili aj pizzou □

Aby sme zabezpečili istú vyrovnanosť tréningových skupín, so skupinami D, C, B a B1 sme koniec školského roka strávili spoločne 13.6.2023. Najprv sme si vyhodnotili celoročný turnaj, do ktorého deti zbierajú body od októbra až do mája a víťaz má právo automatického postupu do vyššej tréningovej skupiny. Podobne je to aj so samotným turnajom, ktorý je pre mňa ako trénera častokrát veľmi zaujímavý.

Všetky deti samozrejme dobre poznám, myslím hlavne šachovú stránku, no väčšinu času ich vidím pri hre iba v rámci ich tréningovej skupiny. Takto sa deti mohli nielen spoznať, ale zmerať si aj svoje šachové zručnosti a skúsenosti bez ohľadu na tréningovú skupinu.

Prvý turnaj vyhral s ôsmimi bodmi Samuel Belovič. Chlapec, ktorý sa do tréningu pridal až v druhom školskom polroku. No za ten krátky čas mal dostatok odvahy, aby si zahral aj majstrovstvá Slovenska do 8 rokov. Takéto skúsenosti sa jednoducho musia podpísať výsledok bol pre Samka jednoznačne zaslúžený.

Na druhom mieste skončil Martin Janovec, ktorému ušlo prvé miesto iba o vlások. Martin nechodí veľmi na turnaje, zato aktívne trénuje a hrá online, čo samozrejme je vidieť. Na treťom mieste s rovnakým počtom bodov skončil Martin Mordavský, ktorý už hráva v Doprastave aj šachovú ligu a

svojím pokojným a rozvážnym prístupom k partiám vie ustáť aj ťažké chvíle za šachovnicou.

Každý sa samozrejme za celý rok zlepšil, aj keď víťaz jedného turnaja môže byť iba jeden. Čo však vidieť ako dlhodobý jav, že turnajovou praxou jednoznačne svoje šachové zručnosti zlepšujeme.

V druhom závere roka tréningových skupín A a A+ bola situácia iná. A+ skupinu trénuje IM Martin Neugebauer, ktorý vedie už silných mládežníkov ŠK Doprastavu. K tejto tréningovej skupine sme pripojili A skupinu BŠA, kde už sú taktiež väčšinou kluboví hráči. V turnaji sa objavilo aj moje meno, no v tomto prípade som bol iba ako hráč „do páru“, keď niekto musel odísť.

Partie boli veľmi vyrovnané a aj keď Martin N. potvrdil jednoznačne svoju extrémnu šachovú silu, niektorí zverenci ho poriadne potrápili. Po deviatich partiách sa najlepšie umietnil Richard Hasala, ktorému boli v päťkách súkmeňovci Hryhorii Shykhnenko, Lucia Tomčániová a Áron Pongó. Z tréningovej skupiny A spravil za posledný rok najväčší pokrok Lukáš Kozub, ktorý to dokázal aj v tomto záverečnom turnaji a opäť platí pravidlo, že prax a domáca príprava jednoducho robia majstrov.

Suma-sumárum mám osobne veľkú radosť zo všetkých detí, z ich pokroku, kamarátstiev a zapálenia pre šachy. Už teraz sa teším na nový školský rok, kedy objavíme nové zákutia šachu.

Autor: Michal Vrba, tréner Bratislavskej šachovej akadémie

**V školskom roku 23/24 sme privítali v šachových
krúžkon na školách nové deti**

Veríme, že spoločne počas roka opäť prinesieme radosť, nové zážitky ale aj vedomosti o krásnej hre šach.

Nový školský rok je už v plnom prúde a BŠA otvorila brány šachu opäť na základných školách ale aj v klubovniach, kde sa deti zoznamujú s prvými krokmi na šachovnici. Niektoré pravda trénujú už aj na vážne turnaje, šachovú ligu alebo majstrovstvá Slovenska.

Teší nás veľký záujem o šachy nielen zo strany detí ale aj samotných škôl. Tím BŠA sme rozšírili o nových trénerov, ktorí vidia zmysel v šachu ako nástroja rozvoju nielen šachových zručností ale aj kritického myslenia a zároveň ich baví baviť sa s deťmi. Jednoducho, sú naša krvná skupina a to čo robíme, robíme v prvom rade pretože z toho máme radosť a nás to baví.

Autor: Michal Vrba, predseda Bratislavskej šachovej akadémie

Prvá otázka riaditeľky školy, je rozhodujúca

8:47 a žiaci sa začínajú schádzať v učebni biológie. Za pár minút zasadnú do lavíc, aby si niektorí vyskúšali **svoj prvý šachový turnaj** v živote.

S Mišom, zástupcom mestskej časti Petržalka, oficiálne vítame spolu s riaditeľkou deti. Po **krátkych inštrukciách k pravidlám šachu** sa spúšťajú šachové hodiny.

“Nie, nie, nikam neodchádzaš!” hovorím druháčke Lenke, ktorá po prvej nevydarenej partii sa chcela vrátiť naspäť do svojej triedy. *“V šachu nikto nevypadáva”*, vravím a popri tom pripravujem v počítači losovanie druhého kola.

Medzi kolami sa pýtam detí, či poznajú nejakých šachistov. Najčastejšie sa spomína meno **Magnus Carlsen**, ale aj **Nakamura**. Obaja dokázali šach spopularizovať aj medzi úplnými nešachistami.

Deti hrajú, až sa im z kečky parí. Po partiách si podávajú ruky. Pre niektoré deti je to **úplne nová skúsenosť**. Tí odvážnejší sa púšťajú do analýzy práve skončenej partie.

Keď otvoríte knihu, prvá strana by vás mala zaujať. **Deti sú nadšené**. Pýtajú sa, či aj na ich škole bude šachový krúžok.

7 kôl utieklo ako voda. Mišo už vypisuje diplomy. Predtým poslal SMS správu pani riaditeľke, aby prišla na vyhodnotenie. Pani riaditeľka vstupuje do triedy a **prvá otázka smeruje k deťom**: “Tak ako sa vám páčilo?”. Deti bez váhania odpovedajú, že bolo super.

Zablahoželáme víťazom, odovzdáme špeciálne ceny, víťazi zožnú potlesk. **Naučia sa**, ako správne pózovať pri fotení. Starší žiaci nám ochotne pomáhajú s balením a znášajú veci pred školu. S Mišom si zamávame s pozdravom, že o pár týždňov sa vidíme opäť. Len na inej škole.

Pred necelým rokom, som na iniciatívu jednej petržalskej školy, zorganizoval pre žiakov školský šachový turnaj. Na škole síce **nemajú šachový krúžok**, no majú veľa detí, ktorých táto hra baví a chceli ich týmto spôsobom podporiť.

Túto jednorázovú aktivitu som zdieľal na sociálnej sieti. A všimli si ju aj ľudia z MČ Petržalka, ktorým zapadla do pripravovaného projektu so školami. **Ostatné je už jednoduché**. Oslovili ma z úradu, dohodli sme podmienky a v týchto dňoch pilotný projekt beží. Ako je to teda s tými náhodami a šťastím? **Každý úspech začína prvým krokom, prvým telefonátom, prvým turnajom...**

Aký to má celé zmysel, keď viem, že na žiadnej z týchto škôl neplánujem, a zrejme nikdy nebudem viesť šachový krúžok?

Michal Vrba, ten vľavo, Michal Horváth, ten vpravo

Verím, že ak vytvorím na tých pár hodín prostredie, kde sa deti budú cítiť dobre a odnesú si pozitívnu spomienku na šach, možno sa vyberú raz pozrieť do šachového klubu. Možno o tom povedia spolužiakom a kamarátom, ktorých nadchnú, a oni sa budú chcieť ísť pozrieť na šachy.

Verím, že ak odvediem profesionálnu prácu, riaditelia škôl uvidia, že o šachu má zmysel uvažovať aj pre ich žiakov. Úsmev a spokojnosť na tvári riaditeľov je moje vysvedčenie. Okrem pozvania na obed do školskej jedálne

Verím, že ak na tieto školy príde niekto po mne a spýta sa, či by tu mohol priniesť pre deti šach, dostane vždy rýchlu a jednoznačnú odpoveď. Samozrejme!

Autor: Michal Vrba, „there are no traffic jams on the extra mile“

Šachový tábor

Šachy na tábor neberieme

Začiatkom leta sa prvé dva júlové týždne pravidelne stretávame v zákutiach Lamača, kde nás čakajú dni plné zážitkov a hlavne športovania. Prečo športovania? Nieкто by si pomyslel, že opäť hovoríme o šachoch. Áno, áno, šachových táborov je nespočet a my sme presvedčení, že v lete je potrebné byť hlavne vonku a mať dostatok pohybu, vyskúšať si prípadne športy, ktoré bežne neskúsime a šachy tentokrát nechať doma.

Aj keď nie vždy sa to podarí.

Počas celého týždňa si ráno zvykneme dať rozcvičku na športovom ihrisku. Odtiaľ sa presúvame na tenisový kurt, kde sa naučíme základy hry gentlemanov aby sme svoje umenie v piatok, posledný deň tábora, mohli predviesť v záverečnom turnaji. Hráme single, štvorhry ale o nič nemej dôležitá je aj technika hrania úderov.

Medzitým si zahráme futbal či basketbal, kde okrem samotnej hry je dôležitá presnosť napríklad v streľbe na bránu či v hode na kôš. Posledné zvyšky energie venujeme obľúbenej opíchej dráhe, kde naše telo je dokonale preverené na všetky koordináčne a pohybové zručnosti.

Po obede v školskej jedálni nás čaká prechod na kúpalisko. Samozrejme, do najväčšieho bazéna musí každý prejsť plaveckou skúškou a pravidelné zrazy sú samozrejmosťou. Medzitým však trávime čas na ping-pongu kde prebieha celotýždňový turnaj, ale obľúbené sú aj hry vo veľkom pieskovisku.

Stane sa, že niektoré športové aktivity za týždeň ani nestihneme, alebo sa im venujeme menej, ako sme pôvodne plánovali. Aj u nás má hodina 60 minút, tie využívame na 100% a jednoducho na všetko čas nevýjde. Môžeme si preto tak smelo povedať, že nuda na tábore rozhodne nemá miesto.

Napokon, v dotazníkoch spokojnosti ste nám napísali aj napríklad:

„Organizátorom veľmi pekne ďakujem za úžasný týždeň, ktorý mohli Nelka s Arturom zažiť. Veľmi sa im páčilo, že si vyskúšali aj iné športy, akým sa normálne venujú. V piatok obaja svorne vyhlásili, že idú aj na rok ☐ Pekný zvyšok leta!“

„Syn je plný dojemov. Skvelý tábor, páčilo sa mu to. Ďakujeme táborovým poradcom/vedúcim za priateľskú atmosféru. Všetky deti boli také priateľské a šťastné. Syn takmer nevedel po slovensky, ale cítil sa príjemne.“

Ďakujem mnohokrát. Tešíme sa na budúci rok, aby sme si tento tábor opäť užili!“

Ozaj, nesmieme zabudnúť. Úplne na záver tábora, v piatok o štvrtrej, nás čaká vždy vyhodnotenie všetkých športových aktivít. Niektorí si odnesú cenné kovy či diplomy, ale každý si určite odnesie sladkú drobnosť na cestu domov. Ale o tom nabudúce...najlepšie z vlastnej skúsenosti.

Opäť o rok sa budú na vás tešiť vedúci Aleka, Niki, Sofia a Michal.

Autor: Michal Vrba, hlavný vedúci tábora

Denný tábor s maskotom hadíkom Vladíkom

V turnaji C, ktorý sa odohral v priestoroch Starej jedálne a bol zároveň denným táborom, prebiehali celý týždeň také napínavé zápasy (celkovo 14 kôl), že sa do posledného dňa, dokonca i poslednej partie, nedalo povedať, kto bude víťazom. 20 detí na šachovniciach zvädzalo neúprosné boje, ale po zápase ich hneď nahradil spoločný smiech a radosť.

Medzi kolami sme s deťmi hrali rôzne spoločenské hry, ako napríklad Telefón či Mestečko Palermo. Poobede nasledovali ďalšie hry so stanovišťami, streľba z luku, či rôzne tímové súťaže. Hneď nato mali deti šachové sústredenie, ktoré viedli vedúci – Jonatan Pavelka a Oleksandra Strelbitská. Snažili sme sa to urobiť pestré a zaujímavé, mali sme tréningy, simultánku s naším maskotom Hadíkom Vladíkom, ktorého si deti obľúbili, karneval, či dokonca blitz turnaj.

Vďaka tohtoročnej medzinárodnej účasti vznikli nové kamarátstva, deti mohli využiť (a snáď aj zlepšiť) svoje znalosti angličtiny. Keď to nešlo slovne, tak sa dohodli „rukami a nohami“ a jazyková bariéra bola prekonaná. Pevne dúfame, že aj šachovo vyrástli vďaka spoločným tréningom a zápasovej praxi.

Boje na šachovniciach boli napínavé, avšak víťaz môže byť len jeden. Turnaj skončil nasledovne: Pohár si odniesol Jiang Yiaxing (11,5 bodov), zároveň bol aj najlepším riešiteľom šachových diagramov. Hráči B turnaja pozor, prichádza medzi vás veľká hrozba.

Druhá skončila Bianka Macáková (11 bodov), zároveň získala aj ocenenie za najlepšie umiestnené dievča. Je to naozaj kráľovná šachu, a to má v tomto roku len 8. Tretí skončil Dávid Ješko (9,5 bodov), jeho brat Lukáš skončil piaty. V kategórii do 8 rokov sa najviac darilo Tymurovi Donetsovi (9,5 bodov), ktorý kvôli pomocnému kritériu skončil štvrtý.

Najmladší účastník Eliáš Radosa má iba 5 rokov a získal 4,5 bodov. Pozor naňho! Ktovie, či za pár rokov z neho nebude nový majster sveta. Špeciálnu cenu najväčších bojovníkov získali bratia Budinskí – Dávid a Gustav. Na turnaji ich predbehli skúsenejší hráči, chalani však každé kolo bojovali a bolo vidieť ich progres.

Všetkým gratulujeme a tešíme sa, že o rok uvidíme ich progres. Veríme, že zaútočia na prvých 5 priečok aj v B turnaji. Deti mali z turnaja rovnako veľkú radosť ako my, odchádzali spokojní. Vidíme sa na budúce a ako hovorí Šachuľko Matový, ktorý deti prišiel so Šéfkom (trénerom Martinom Hunčárom) vždy aspoň na chvíľu pobaviť, „Do šachovania!“

Autor: Jonatan Pavelka a Saška Strelbitská

„Šachovali“ sme celý deň

Račiansky superturnaj a supertábor 2023

Po minuloročnom tábore s prespávačkou v Modre-Harmónii som sa tento rok rozhodol pre denný tábor s turnajmi v Rači. Prioritne som chcel vyjsť v ústrety rodičom tých detí, ktorých šach veľmi baví, neodišli niekam lyžovať do hôr a privítali by, ak by sa im niekto cez jaré prázdniny BA kraja postaral o deti počas pracovnej doby. Idea vyšla, tábor sa mi akurát naplnil tak, že sme to dvaja vedúci zvládli. Pomohli mi aj nadpriemerne vysoké teploty vo februári, deti si užili lukostreľbu pod šírim nebom, pre niektorých bola práve táto poobedná prechádzka vrcholom tábora. Ale inak sme „šachovali“ celý deň.

Turnaja Champions (90 minút/partiu+ 30 sek/ťah) sa napokon zúčastnili len šiesti, ktorí hrali 5 kôl každý s každým. Podľa očakávania vyhral IM Štefan Mazúr (dominoval aj v pondelňajšom blitze), druhý skončil Oto Macka a tretí Jakub Sokolovský. Simon Matejka s najnižším ratingom bol nominovaný na divokú kartu, ale hrou ani výsledkami nesklamal a v bleskovom turnaji skončil dokonca na druhom mieste! Verím, že budúci rok využije túto možnosť zahrať si s kvalitnými súpermi viac silných šachistov.

Ostatní hrali doobeda dve partie tempom 35 minút/partiu + 30 sek/ťah pre každého z hráčov, poobede ešte jedno kolo. Za 4 dni tak stihli odohrať 12 užitočných kôl v štandardnom šachu (i keď zrýchlenom, no pre deti postačujúcom). Turnaj vystužilo niekoľko dospelákov, ktorí medzi deti zapadli a zvädzali s nimi tuhé súboje. Nikto nikomu nič nedaroval, bitka o prvé tri miesta bola až do konca. V „A“ turnaji (spojenom s „B“) exceloval Lukáš Janovíček z Doprastavu, ktorý sa vyhýbal väčším chybám, správne menežoval čas a zbieral len výhry a remízy (do ratingu si pripísal krásnych 69 bodov). Hneď za ním skončil dôchodca Jozef Váš, ktorému patrí obdiv, pretože pri plnom využití časového limitu hral denne neraz i 5 a pol hodín. Na treťom mieste skončil lepšiaci sa junior Michal Hozlár, nebyť hrubej chyby v predposlednom dvojkoľe, získal by striebro. Milým prekvapením bol výkon Mareka Olexíka, ale ani iní nesklamali a zbierali cenné skúsenosti.

V „C“ turnaji napokon vyhral so ziskom 10 bodov Vlado Kostelka tesne pred Jánom Korčekom s lepším pomocným hodnotením. Sympatický výkon podal 8 ročný Samuel Belovič (skončil tretí!), starších kamošov neraz potrápil i 7 ročný Matiaš Slamka.

Posledný deň sa hrali dva rapidy, ten silnejší so zápočtom na FIDE vyhral Vladimír Lauček len o pomocné hodnotenie pred Aitou Egorovou, tretí skončil Lukáš Janoviček. V „E“ turnaji vyhral tesne len kvôli lepšie zvládnutému vzájomnému zápasu Vlado Kostelka pred Jánom Korčekom a Samuelom Belovičom. Zopakovali si tak umiestnenie z turnaja v štandardom šachu a dokázali, že v tom nemala prsty šťastena.

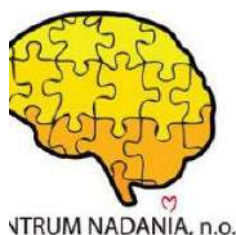
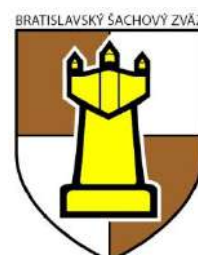
Mali sme aj tri tréningy, jeden s FM Dušanom Schwarzom, ďalší s Jonatánom Pavelkom, ktorého prístup k deťom si veľmi pochvaľovali deti i rodičia a jedna neplánovaná analýza partie bola aj so mnou. Rôzne poučenia a rýchle pozápasové analýzy však prebiehali aj v prestávkach, pomáhali skúsenejší, prípadne sám pán Stockfish. V posledný deň tábora, keď sa čakal na ďalšie vylosovanie rapidu, mali rôzne tímy za úlohu vymyslieť šachové úlohy. Na riešenie potom pozývali skúsenejších, ktorí im za pekné nápady priznali maličkú odmenu.

Víťazi brali poháre, ale rozdávali sa aj moje knihy, tromlované minerály a tiež malé pozornosti od podniku Doprastav. Radosti bolo vidieť na všetkých tvárach, škoda len, že dve deti turnaj nedohrali kvôli chorobe a niekoľkí z tohto dôvodu ani nenastúpili na tábor, či na piatkový rapid.

Náladu všetkým dodával Šachuľko Matový, Patrik Pat a Jožko Šprtovský – tri postavičky, bez ktorých tábor byť jednoducho nemôže. Deti sa už tešia na rozprávkovo-edukačnú knihu Šachuľko Matový a jeho sny, ktorá by mala byť v máji na svete. A už sa nevedia dočkať ďalších podobných akcií, júlový šachovo-lukostrelecký tábor a augustové šachové leto sú ešte dosť ďaleko, ale je jasné, že rodičom budú už odteraz píliť uši

Martin Hunčár, Bratislavská šachová akadémia a ŠK Doprastav

**Ďakujeme partnerom Bratislavskej šachovej
akadémie za podporu**

**Veľká vďaka podporovateľom prostredníctvom 2% a všetkým ľuďom, ktorí svojou
prácou pomohli naplňovať víziu Bratislavskej šachovej akadémie.**

www.sachovaakademia.sk
www.dennytabor.com